

**Op naar een veilig sportklimaat:
*Een KVA beleidsstuk***

Opgesteld door: Kaisa Spierings & Lenneke Sicking (26 juli 2016)
Herzien door: Dieuwke Zwier, Ilja van Holsteijn & Bente Kortleve (27 maart 2024)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. De preventie van grensoverschrijdend gedrag	4
2.1 Vertrouwenscontactpersoon (VCP)	4
2.2 Aannebeleid vrijwilligers	5
Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)	5
Gedragscode voor jeugdtrainers en -begeleiders	5
2.3 Gedragsregels voor (jeugd)leden	7
2.4 Hernieuwde aandacht voor sociale veiligheid en (rol van) de VCP	8
3 Protocol bij incidenten	9

1. Inleiding

In het beleid 'Op naar een sportveilig klimaat' beschrijven wij hoe KVA grensoverschrijdend en ongewenst gedrag binnen de vereniging wil verminderen en voorkomen. De eerste versie van dit beleidsstuk (2016) is opgesteld naar aanleiding van een advies van Sportservice Amsterdam. Vanaf 2022 zijn de basiseisen van Gemeente Amsterdam om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan verscherpt.

[Deze basiseisen](#) zijn als volgt:

1. Alle trainers en begeleiders die met jeugd of andere kwetsbare groepen werken, hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG);
2. Alle trainers en begeleiders die met jeugd en kwetsbare groepen werken, ondertekenen de gedragscode sociale veiligheid;
3. Iedere vereniging of club heeft een vertrouwenscontactpersoon (VCP) aangesteld en maakt deze bekend onder haar leden.

Dit volledig herziene beleidsstuk beschrijft hoe we deze basiseisen in de praktijk brengen. Daarnaast hebben we het stuk veralgemeeniseerd, daar waar de vorige versie (met name) geschreven was voor de jeugdafdeling van KVA.

Naast aandacht voor de basiseisen beschrijft dit beleidsstuk andere preventieve maatregelen, zoals hernieuwde aandacht genereren voor het thema 'sociale veiligheid' en de (rol van de) VCP. Tot slot beschrijven we wat KVA als vereniging kan doen wanneer er sprake is van grensoverschrijdend of ongewenst gedrag, inclusief de verantwoordelijkheden van verschillende partijen, zoals de VCP en het bestuur. Dit beleidsstuk kan dus ook geraadpleegd worden door leden, trainers en/of coaches, ouders van jeugdleden en andere betrokkenen wanneer er sprake is van grensoverschrijdend gedrag en zij kennis willen nemen van de stappen die ondernomen moeten/zullen worden.

2. De preventie van grensoverschrijdend gedrag

Om binnen de vereniging een sociaal veilige sportomgeving te creëren is de preventie van grensoverschrijdend en ander ongewenst gedrag belangrijk. Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan wij elke vorm van uitsluiting, pestgedrag, discriminatie, (seksuele) intimidatie, (machts)misbruik en agressie. Om grensoverschrijdend gedrag zoveel mogelijk te beperken, voert KVA preventief beleid. Dit beleid wordt in dit hoofdstuk toegelicht.

2.1 Vertrouwenscontactpersoon (VCP)

KVA heeft ten alle tijden minimaal één vertrouwenscontactpersoon (VCP). De VCP heeft zowel een signalerende als preventieve functie.

Vanuit de **signalerende functie** is de VCP het aanspreekpunt voor iedereen die betrokken is geweest bij grensoverschrijdend of ander ongewenst gedrag binnen de vereniging en hier met iemand over wil praten. De VCP is er voor alle (jeugd)leden, ouders, vrijwilligers, toeschouwers en andere betrokkenen. Je hoeft niet zelf direct betrokken te zijn bij het incident om de VCP te benaderen; ook indirect betrokkenen kunnen contact opnemen.

De VCP is onafhankelijk en vertrouwelijk. De mailbox van de VCP is niet toegankelijk voor de webmaster/het bestuur. De VCP adviseert de melder over welke stappen en procedures gevolgd kunnen worden en helpt bij het vinden van de gewenste route. Mogelijke routes zijn het signaal formaliseren of de melder doorverwijzen naar een andere instantie, zoals Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN). Via een verslagformulier rapporteert de VCP, desgewenst anoniem, de melding bij het bestuur (zie 3. Protocol bij incidenten).

Vanuit de **preventieve functie** is de VCP het aanspreekpunt op het gebied van sociale veiligheid. De VCP is beschikbaar voor iedereen die vragen heeft over grensoverschrijdend of ongewenst gedrag, sociale veiligheid in het algemeen of dit beleidsstuk. De VCP adviseert het bestuur op dit thema door kennis en kunde te delen. In dit kader volgt een nieuw aangestelde VCP de opleiding tot vertrouwenscontactpersoon van CVSN en NOC*NSF en blijft de VCP op de hoogte van webinars en e-learnings op het gebied van sociale veiligheid via de VCP-nieuwsbrieven van de [Nevobo](#) en het [CVSN](#).

Om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en zo snel mogelijk te kunnen handelen wanneer er een incident plaatsvindt, is het belangrijk dat de VCP zichtbaar is voor alle leden. Om dit voor elkaar te krijgen zal de VCP zich aan het begin van het seizoen voorstellen aan de jeugdteams en via diverse nieuwskanalen (nieuwsbrief/socials). Daarnaast maken we een aparte websitepagina over sociale veiligheid zodat VCP-contactgegevens makkelijk te vinden zijn (zie 2.4).

2.2 Aannamebeleid vrijwilligers

Om de sociale veiligheid van leden (en jeugdleden en andere kwetsbare groepen in het bijzonder) te waarborgen, is het belangrijk dat KVA zorgvuldig omgaat met het aanstellen van vrijwilligers. Daarom volgt KVA de volgende procedures.

Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG)

Voor elke nieuwe trainer en/of coach wordt een VOG aangevraagd. KVA vraagt een VOG (screeningsprofiel: 84 en 85) aan voor *alle* trainers, niet alleen voor trainers en begeleiders van jeugd en kwetsbare groepen, voor wie een VOG verplicht is (zie basiseisen onder 1. Inleiding). Sinds 2021 is voor het afronden van een trainingsopleiding (bijv. VT2) ook een VOG verplicht. Bovendien is de VOG-verplichting een belangrijk signaal naar leden, ouders en vrijwilligers dat KVA verantwoordelijkheid neemt voor sociale veiligheid. Een VOG heeft een geldigheid van drie jaar en dit aanvraagproces wordt voor bestaande trainers dus iedere drie jaar herhaald.

Via de [Regeling Gratis VOG](#) kunnen sportverenigingen gratis een VOG voor vrijwilligers aanvragen. Het bestuur (secretaris) neemt de eerste stappen in dit aanvraagproces. De (jeugd-)TC stelt de secretaris tijdig op de hoogte als er een nieuwe trainer en/of coach start. Nadat de secretaris het aanvraagproces heeft gestart, ontvangt de vrijwilliger een e-mail met een link naar een formulier. Dit formulier moet met DigiD ingevuld worden om de aanvraag af te ronden. Na ontvangst mailt de vrijwilliger een digitale kopie naar de secretaris zodat de VOG-administratie inclusief afgiftedatum en geldigheidsduur kan worden bijgehouden op het bestuursplatform.

Gedragscode voor jeugdtrainers en -begeleiders

Aan alle trainers en andere vrijwilligers die met jeugd en kwetsbare groepen werken, wordt bij aanvang van de functie gevraagd de Gedragscode Sociale Veiligheid te ondertekenen. Hiermee onderschrijven vrijwilligers de gedragsregels en zijn ze daarop aanspreekbaar. Ook hier gaat een preventieve werking vanuit. De gedragscode geeft aan waar de grenzen liggen in het contact tussen begeleider en jeugdlid en vormt samen met de gedragscode voor (jeugd)leden (zie 2.3) een richtlijn voor de omgang tussen sporters en begeleiders. De gedragscode is afgeleid van de [gedragscode van NOC*NSF](#) en luidt als volgt:

Als trainer, coach of begeleider van jeugdsporters en kwetsbare groepen, verklaar ik het volgende:

1. **Ik zorg voor een veilige omgeving.** Ik schep een omgeving en een sfeer, waarin sociale veiligheid gewaarborgd is en ook zo wordt ervaren. Ik houd mij aan de veiligheidsnormen, en -eisen.
2. **Ik ken en handel naar de regels en richtlijnen.** Ik zorg dat ik op de hoogte ben van de regels en richtlijnen én pas ze ook toe. Stel ook de sporters in staat om er meer over te weten te komen.

3. **Ik ben zorgvuldig en oprecht bij het vermelden van ervaring en functies.** Ik vermeld alle relevante feiten bij de aanstelling als trainer, coach of begeleider.
4. **Ik ben bewust van machtsongelijkheid en (soms ook) afhankelijkheid en misbruik mijn positie niet.** Ik gebruik de positie niet om op onredelijke of ongepaste wijze macht uit te oefenen. Ik onthoud mij van elke vorm van (machts)misbruik, emotioneel misbruik, fysiek grensoverschrijdend gedrag, waaronder seksueel getinte opmerkingen, en aanrakingen en seksueel misbruik. Alle seksuele handelingen, -contacten en -relaties met minderjarigen zijn onder geen beding geoorloofd.
5. **Ik respecteer het privéleven van de sporter.** Ik dring niet verder in het privéleven van sporters in dan noodzakelijk is. Ik ga met respect om met de sporter en met ruimtes waarin de sporters zich bevinden, zoals de kleedkamer, de douche of hotelkamer.
6. **Ik tast niemand in zijn waarde aan.** Ik onthoud mij van discriminerende, kleinerende of intimiderende opmerkingen en gedragingen. Ik maak geen onderscheid naar godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele gerichtheid, culturele achtergrond, leeftijd of andere kenmerken. Ik sluit niemand buiten en ben tolerant.
7. **Ik ben een voorbeeld voor anderen en onthoud mij van gedragingen en uitlatingen waardoor de sport in diskrediet wordt gebracht.** Ik gedraag mij respectvol, onthoud mij van grievende, en/ of beledigende opmerkingen.
8. **Ik neem geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan,** om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport. Als mij iets wordt aangeboden om iets te doen of na te laten, meld ik dit aan het bestuur of de werkgever.
9. **Ik bied geen gunsten, geschenken, diensten of vergoedingen aan,** om iets te doen of na te laten wat in strijd is met de integriteit van de sport.
10. **Ik zie toe op naleving van regels en normen.** Ik zie toe op de naleving van de reglementen, de huisregels, deze gedragscode en andere normen.
11. **Ik ben open en alert op waarschuwingssignalen.** Ik ben waakzaam en alert op signalen en aarzel niet om signalen door te geven aan het bestuur of de werkgever, de vertrouwens(contact)persoon en/ of contact op te nemen met het vertrouwenspunt sport.
12. **Ik ben voorzichtig.** Ik stel nooit informatie beschikbaar, die nog niet openbaar is gemaakt en kan worden gebruikt voor het plaatsen van weddenschappen. Ik wed niet op de sport waar ik bij betrokken ben.
13. **Ik maak afspraken met jeugdteams dat er geen alcohol of drugs wordt gebruikt.**

Net als bij de VOG-aanvraag is de secretaris verantwoordelijk voor het aanbieden en laten ondertekenen van deze gedragscode en het bijhouden van de administratie. De jeugd-TC stelt de secretaris tijdig op de hoogte als er een nieuwe

vrijwilliger start.

Wanneer er signalen binnenkomen bij de VCP dat een vrijwilliger van KVA zich niet aan deze gedragsregels houdt, dan informeert de VCP het bestuur. Het bestuur moet actie ondernemen richting de vrijwilliger. Afhankelijk van de overschrijding kan dat variëren van het aanspreken op het gedrag tot eventueel een schorsing of royement. De sportbond kan KVA ondersteunen bij een dergelijk onderzoek en de afhandeling daarvan.

Elk jaar organiseert KVA een jeugdweekend. Dit weekend wordt niet gezien als een privé-activiteit en tijdens dit weekend zullen KVA begeleiders meegaan, die de gedragsregels onderschrijven en voor wie een VOG wordt aangevraagd.

2.3 Gedragsregels voor (jeugd)leden

Bij KVA vinden we het belangrijk dat iedereen zo veel mogelijk plezier uit het volleyballen kan halen in een veilige omgeving. Hiervoor heeft KVA zeven gedragsregels opgesteld. De gedragsregels gelden voor alle (jeugd)leden en zijn afgeleid van de gedragsregels van [CVSN](#).

Een KVA-(jeugd)lid...

1. **heeft respect voor anderen**, voor teamgenoten, de tegenstander(s), de scheidsrechter, trainers/coaches, toeschouwers en ieder ander.
2. **laat iedereen in zijn of haar waarde en discrimineert, pest en roddelt niet**. Iedereen telt mee binnen KVA.
3. **houdt rekening met de grenzen die de ander aangeeft**. Raak niemand tegen zijn of haar wil aan, pak geen spullen af, gebruik geen fysiek of verbaal geweld en intimideer anderen niet.
4. **is eerlijk, sportief en respecteert afspraken**. Kom op tijd, meld je (tijdig) af, luister naar instructies en houd je aan de regels.
5. **gaat netjes om met de omgeving**. Maak niets stuk, laat de kleedkamer netjes achter, ruim de materialen na de training/wedstrijd op.
6. **houdt zich aan de regels**. Lees deze gedragscode en andere afspraken en help elkaar door diegenen die zich hier niet aan houden aan te spreken of dit te melden bij de trainer, het bestuur en/of de VCP.
7. **meldt overtredingen van deze gedragscode** bij het bestuur en/of de VCP van de vereniging (of de sportbond of het CVSN).

Om ervoor te zorgen dat alle (jeugd)leden zich aan de KVA-gedragsregels houden, zal KVA deze onder de aandacht brengen bij leden (bijv. in teamgesprekken) en trainers en/of coaches. Trainers en/of coaches worden ook gevraagd om deze regels te handhaven. Indien een (jeugd)lid gedragsregels meervoudig overtreedt, zullen hieraan consequenties verbonden worden. In het uiterste geval kan door KVA het lidmaatschap van het desbetreffende lid worden opgezegd.

2.4 Hernieuwde aandacht voor sociale veiligheid en (rol van) de VCP

Om grensoverschrijdend en ander ongewenst gedrag te beperken, is het belangrijk om dit onderwerp bespreekbaar te maken binnen de vereniging. KVA wil daarom het thema sociale veiligheid opnieuw onder de aandacht brengen bij leden, ouders van jeugdleden, vrijwilligers en andere betrokkenen. Daarnaast willen we meer bekendheid genereren voor de (rol van de) VCP. Kortom, voor de implementatie van het hernieuwde beleid 'Op naar een sportveilig klimaat' is aandacht genereren voor dit beleid en het thema sociale veiligheid cruciaal.

Om dit te realiseren zal KVA:

1. Het hernieuwde beleid 'Op naar een sportveilig klimaat' presenteren en vaststellen tijdens de ALV van 2024. Tijdens de ALV is er ruimte voor het stellen van vragen of het geven van opmerkingen over dit beleid.
2. Het hernieuwde beleid onder de aandacht brengen bij leden, ouders van jeugdleden en vrijwilligers die niet op de ALV van 2024 aanwezig waren.
3. Actiepunten op het gebied van sociale veiligheid opnemen in het beleidsplan 2025-2028 en het werkplan 2024-2025.
4. Een aparte pagina op de website maken over het thema 'sociale veiligheid', inclusief contactgegevens van de VCP, dit beleidsstuk en handige links.
5. De VCP aan het begin van het seizoen (persoonlijk) voorstellen aan de jeugdteams.
6. De VCP voorstellen aan de hele vereniging via diverse nieuwskanalen (nieuwsbrief, socials).
7. Tijdens teamgesprekken (zowel jeugd als senioren) de gedragsregels toelichten.
8. Trainers en/of coaches vragen om te sturen op de gedragsregels.

Voor de nadere implementatie van het beleid zal KVA verder:

1. Het hernieuwde beleid jaarlijks evalueren en zo nodig mogelijke aanpassingen bespreken met de (jeugd)leden van KVA.
2. Het thema 'sociale veiligheid' ieder half jaar op een bestuursvergadering agenderen en nagaan welke behoefte er bestaat om op dit thema te sturen.

3 Protocol bij incidenten

Als er sprake is van grensoverschrijdend of ongewenst gedrag, moet KVA hier adequaat mee omgaan. De omgang met incidenten van grensoverschrijdend of ander ongewenst gedrag beschrijven wij in dit hoofdstuk.

Het omgaan met incidenten hangt volledig af van de aard van het incident. Kleine incidenten die binnen het team hebben plaatsgevonden, kunnen mogelijk opgelost worden door de trainer zelf. Is er sprake van een gevoelig of ernstig incident of een incident waarbij de trainer betrokken is, kan de VCP betrokken worden.

Waar kan 'de melder' terecht voor hulp?

- De trainer is het eerste aanspreekpunt als het gaat om problemen tussen (jeugd)leden. De trainer kan daarbij de VCP om hulp/steun vragen.
- Leden kunnen te allen tijde terecht bij de VCP, zeker als er een trainer of andere begeleider betrokken is bij het incident.
- Leden kunnen ook contact opnemen met de Integriteitsmanager van de Nevobo of CVSN of via het [Meldpunt Grensoverschrijdend gedrag](#).
- Anoniem melden kan ook, bijvoorbeeld via [Speak Up](#) of via de chat van [FIER](#).
- Ten slotte is het natuurlijk te allen tijde mogelijk om contact op te nemen met de politie op 0900-8844 of 112 in geval van nood.

Welke stappen worden er door KVA genomen bij grensoverschrijdend of ongewenst gedrag?

1. *Bij een klacht of een melding van een van de direct betrokkenen:* Een melding kan worden gedaan bij de VCP of direct bij het bestuur. De VCP is onpartijdig en handelt volgens de richtlijnen van het NOC*NSF de melding af. De VCP registreert de melding, voert, wanneer gewenst, een vertrouwelijk gesprek, informeert de melder over de mogelijke vervolgstappen en informeert het bestuur via een verslagformulier. Het bestuur is vervolgens verantwoordelijk voor het afhandelen van de melding, tenzij de melding van dusdanige aard is dat de politie moet worden ingeschakeld. Het bestuur moet verslagformulieren overeenkomstig met de AVG archiveren.
2. *Als er een klacht of melding wordt gedaan door iemand die niet direct betrokken is:* Een melding bij de VCP kan ook gedaan worden door iemand die niet direct betrokken is bij hetgeen is voorgevallen. Afhankelijk van de aard van de melding worden de te nemen stappen bepaald. Dit kan bijvoorbeeld een gesprek zijn tussen het bestuur en degene die het mogelijke grensoverschrijdend gedrag zou hebben vertoond.
3. In het geval van (een vermoeden van) seksuele intimidatie of seksueel misbruik moet er door het bestuur een melding gemaakt worden bij de integriteitsmanager van de sportbond of CVSN op basis van het [reglement seksuele intimidatie](#) uit 2019. Leden hebben een meldverantwoordelijkheid bij het bestuur.

Het bestuur en de VCP zullen na een incident altijd evalueren of het preventiebeleid van de vereniging aangepast moet worden. Indien er sprake is van een incident bij jeugdleden onder de 16 jaar, dan worden ook de ouders betrokken.